

Jónas Bronck var ikki havnarmaður!

Jónas Bronck var ikki føddur í Føroyum. Har-afturimóti var hann føddur í annaðhvørt í Hallandi, Smálandi elia í Blekingi, meðan ein annar persónur, sum ofta er hildin at vera hin sami sum Jónas, Johannes Martini Farinsulanus, var føddur í Tórshavn.

Hetta sigur Preben Ramløw, rithøvundur, í eini samrøðu við danska dagblaðið Aktuelt. Hann hevur júst fingið 35.000 kr. í stuðuli til arbeiðið við eini søguligari skaldsøgu um fyrsta danan í New York, Jonas Bronck.

Preben Ramløw, sum er lektor, hevur í lötuni farloyvi, soleiðis at hann kann granska ferðina og virkið hjá tí rættarlærda dananum í 1600 öld. Hann hevur granskað og funnið tilfar fram í longri tíð og roknar við at vera

liðugur við handritið komandi ár.

Fyrirreikingararbeiðið hjá Preben Ramløw gongur heilt aftur til 1963:

— Tað var fyrstuferð eg var í Vestur Indina. Har var eg í eitt ár og hevði í kvittanum at skriva eina skaldsøgu um tær gomlu dansku ognirnar. Á heimferðini steðgaði eg á í New York og vitjaði danska sendiharran í mentamállum, Carlo Christensen, sum greiddi frá um Jónas Bronck, sum hann helt vera ein spennandi, søguligan persón.

— Ahugi mín fyrri persóninum var beinanvegin kveiktur, og eg fór undir framleiðingarárbeiðið, sum enn ikki er liðugt. Men árin hava verið spennandi, og persónarnir eru spennandi! Talan er nevnliga um tvínnandi persónar:

Jónas Bronck og Jóhanes Martini Farinsulanus, sum eitt langt tíðarskifti eru hildnir fyrri at vera somu menn. Men tað eru teir ikki. Bæði eru teir við í tí dokumentarisku skaldsøguni, sum eg arbeiði við.

Preben Ramløw fann í fyra skjølum á ríkisskjalasavninum í Amsterdam føðingararið hjá Jónas Bronck, sum er 1600.

Av bókasavninum hjá Jónas skilst, at helvtin er pensum frá lestrarárum við latinskúlan og universiteti í Keypmannahavn. Bókurnar eru um kirkjusøgu og navigation og fleiri av bókatalitlunum eru danskir.

Í USA varð Jónas róptur »hin lærði danin«.

Hann var tann fyrsti »hviti«, sum kláraði at fáa semju í lag millum teir hvitu og indíánarnar

Preben Ramløw, sum hevur fingið farloyvi og stuðul at skriva eina dokumentarisku skaldsøgu um Jónas Bronck

á suðurendanum á Manhattan, men hann var — so lögdi tað ljóðar — dripin av indíánarunum. Hvussu hann doyði, fæst ikki full greiða á í skjølunum, sum eru til

taks. Deyðsváttanin er undirskrivað av tí hálendsku einkjuni.

Preben Ramløw sigur, at Jónas Johannes gjørdi sitt til, at tann

norðurlendska rættaruppfatanin vann frama í Frisalandi, Hallandi, Onglandi og í ørtum í USA. Men hvør veit meira um hann?

hornið

Nósin, sum varð funnin í haganum í Froðba, sýnist at trývast væl í útvarpskjallarunum.

Óli í Áarstovu

Eftir ynki frá valevnunum á Framburðs- og Fiskivinnuflokkinum skal tað í framtíðini ikki eita veljarafundir, men veljaramøti

Tað er annars nógv, sum týðir uppá, at fleiri av manningini á sambandsskútuni eru rýmdir. Tak bara teir trúgvu lesaraskrivarnar Chr. N. Chr., Andr. E. Joensen og Gl. lögtingsmaður.

Eftir at hava reviderað seg sjálvan hevur P. Ævlesen funnið útav, at øll hini hava rætt. Hetta hava vit onnum langtíðani funnið útav.

Tað frættist, at Jógvan Sundstein skal opna landsbanka. Hesin skal vera stongdur um veturin.

Millum alt valtilfarið í Dagblaðnum mikudagin var ein mynd av hundinum hjá Fa. Vaktargarðurin. Tað stóð tó onki um, í hvørjum valdømi, hann er uppstillaður.